

Protiv daljeg urušavanja ekonomskih i socijalnih prava u Srbiji

U Beogradu, 25. januara 2019. godine

Inicijativa za ratifikaciju Opcionog protokola uz Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima koju je Kancelariji za ljudska i manjinska prava podnela A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava, odbijena je bez obrazloženja.

Iako je Kancelarija za ljudska i manjinska prava bila dužna da u skladu sa svojim nadležnostima definisanim Uredbom o Kancelariji za ljudska i manjinska prava, kao i procedurom predviđenom Zakonom o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, prihvati inicijativu i podnese predlog za zaključivanje ovih međunarodnih ugovora Vladi Republike Srbije, ona je propustila to da uradi i inicijativu prosledila Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Ovo ministarstvo je po prijemu inicijative istu odbacilo *bez i jedne reči obrazloženja*.

Dok se govori o sveopštem unapređenju ekonomske situacije u Srbiji, činjenica je da izveštaji nevladinih organizacija i nezavisnih tela za zaštitu ljudskih prava ukazuju na to da je sve veći broj građana suočen sa povredama ekonomskih i socijalnih prava a da je Srbija jedna od zemalja sa najvećim jazom između bogatih i siromašnih u Evropi.

Dok se godinama stigmatizuju korisnici socijalne pomoći navodima o brojnim zloupotrebama, socijalna pomoć iznosi manje od 90 evra mesečno a većina korisnika je prima samo devet meseci u toku kalendarske godine.

Dok se ukazuje na to da socijalno ugroženi ne žele da rade, istina je da oni koji su radno sposobni obavljaju nekvalifikovane poslove kako bi mogli da ostvare pravo na socijalnu pomoć. Primenom nezakonite i neustavne Uredbe o merama socijalne uključenosti korisnika novčane socijalne pomoći najmanje 10.000 korisnika je bilo primorano da obavlja neplaćeni rad kako ne bi izgubili pravo na novčanu socijalnu pomoć.

Dok se govori o smanjenju nezaposlenosti, Srbija nastavlja sa daljom politikom fleksibilizacije rada i smanjenja prava radnika, a minimalna cena rada je ispod granice potrebne za dostojanstven život.

Dok se donose posebni zakoni kako bi se gradili jeftini stanovi za pripadnike vojske, policije i bezbednosnih službi, Srbija uveliko ima porez na siromaštvo – oporezovala je stanovanje izbeglica, interno raseljenih lica i korisnika socijalnih stanova a brojni problemi u oblasti stanovanja ostaju nerešeni.

Dok se ističe da je briga za najugroženije jedan od prioriteta, istina je da se budžet Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja smanjuje, da su mere štednje i posebno smanjenje penzija pogodile najugroženije građane i građanke a naročito penzionere i da se ovim politikama snižava dostignuti nivo ljudskih i manjinskih prava.

Dok se ističe važnost rađanja i činjenice da je potrebno „više da nas bude“, donose se zakoni kojima se porodiljama drastično smanjuju naknade, čitave grupe žena se diskriminišu a romska deca se dodatno isključuju iz mogućnosti da dobiju finansijsku podršku države za svoje odrastanje.

Dok se briga za zdravlje proklamuje kao jedno od važnih pitanja, predlogom Zakona o zdravstvenom osiguranju propisuje se da građani i građanke koji propuste skrining preglede moraju da plaćaju 35% cene usluge lečenja. Ovih 35% cene usluge lečenja za mnoge je, usled niskih primanja i nemaštine, cena koju neće moći da plate.

Ni za jednu od ovih povreda ekonomskih i socijalnih prava, građani i građanke Srbije godinama unazad ne uspevaju da dobiju adekvatnu i efikasnu sudsku zaštitu.

Ratifikacijom Opcionog protokola uz Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, omogućilo bi se građanima i građankama Srbije da po iscrpljivanju svih raspoloživih domaćih pravnih sredstava svoja prava štite pred UN Komitetom za ekonomska, socijalna i kulturna prava.

Zbog svega toga, mi dolepotpisani, zahtevamo od Vlade Republike Srbije da konačno otvori dijalog o stanju u oblasti ekonomskih i socijalnih prava kako bi se preispitale štetne politike koje utiču ostvarivanje ovih prava.

Takođe, zahtevamo da Vlada Republike Srbije informiše javnost o razlozima zbog kojih se ne prihvataju preporuke međunarodnih tela za zaštitu ljudskih prava koje je Republika Srbija dobila u cilju unapređenja ekonomskih i socijalnih prava, kao i njihove zaštite u slučaju povrede.

To su ujedno i neophodni koraci ka ispunjavanju obaveza koje Republika Srbija ima u pogledu poštovanja međunarodnih ugovora koji garantuju ekonomska i socijalna prava i izgradnji društva koje je zasnovano na solidarnosti, socijalnoj pravdi i dostojanstvu za sve građane i građanke Srbije.

- A 11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava
- Akademija ženskog liderstva
- AS –Centar za osnaživanje mladih osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om
- ASTRA
- Autonomni ženski centar
- Beogradski centar za ljudska prava
- Beogradski fond za političku izuzetnost
- BIRODI – Biro za društvena istraživanja
- Centar za dostojanstven rad
- Centar modernih veština
- Centar za praktičnu politiku
- Centar za razvoj demokratskog društva EUROPOLIS
- CeSID
- Civil Rights Defenders
- CPD – Centar za prava deteta
- CPE – Centar za politike emancipacije
- CRTA

- Dijalog Net
- FemPlatz
- Fondacija Centar za demokratiju
- Gayten-LGBT
- Grupa 484
- IAN
- Internet portal Dijalog Net
- Institut za urbane politike
- Inicijativa mladih za ljudska prava
- Kulturni centar DamaD
- Konsultacije za lezbejke
- Liceulice
- MDRI-S - Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom
- Mreža SOS Vojvodina
- NUNS – Nezavisno udruženje novinara Srbije
- PIN
- Praxis
- Prof. dr Zoran Stojiljković, predsednik UGS Nezavisnost
- Rekonstrukcija Ženski fond
- Savez udruženja pacijenata Srbije
- Sindikat pravosuđa Srbije
- Učitelj neznalica
- UG Atina
- UG Žene za mir
- YUCOM – Komitet pravnika za ljudska prava
- YUROM centar
- Združena akcija Krov nad glavom
- Žene u crnom
- Ženski centar Užice

